

29. juni 2021. godine

Šta učiniti ako ćete biti vakcinisani protiv COVID-19

Zašto bih se trebao/la vakcinisati?

COVID-19 uzrokuje novi virus koji inficira ljude. Stoga, nismo imuni na infekciju, pa se COVID-19 uspio proširiti kao pandemija.

Samo mali dio stanovništva Danske je imao COVID-19, no ne znamo sa sigurnošću da li su oni koji su bili zaraženi u potpunosti zaštićeni od ponovnog inficiranja kasnije.

Svako može biti zaražen bolešću COVID-19. I svako može oboljeti od COVID-19. Međutim, neki ljudi su pod posebno visokim rizikom u slučaju ozbiljnog obolijevanja i umiru ako se zaraze.

Danska zdravstvena uprava preporučuje vakcinisanje protiv COVID-19 jer vas štiti od toga da se zarazite i razbolite od COVID-19.

Što je više ljudi koji su vakcinisani, to ćemo bolje moći kontrolisati epidemiju.

Vakcina je besplatna, a potpuno je dobrovoljno da li ćete prihvatiti ponudu za vakcinisanje.

Kako se vakcinacija odvija?

- 1.** Pojavite se u centru za vakcinaciju u navedeno vrijeme. Ponesite svoj žuti karton zdravstvenog osiguranja.

- 2.** Razni zdravstveni radnici mogu dati vakcinu, ali će uvijek raditi pod odgovornošću liječnika.

- 3.** U pravilu, vakcina će biti ubrizgana u vaš glavni mišić ramena.

- 4.** Čekajte u blizini barem 15 minuta nakon vakcinisanja kako bi vam zdravstveni profesionalci mogli pomoći ako imate alergijsku reakciju.

Koje su moguće nuspojave?

Sve vakcine imaju nuspojave, ali svi koji su vakcinisani ne doživljavaju nuspojave. Generalno, nuspojave su blage i prolazne i smatramo da su vakcine protiv COVID-19 vrlo sigurne i visoko dokumentirane. Najčešće nuspojave koje ljudi mogu osjetiti kada su vakcinisani s bilo kojom od tri vakcine protiv COVID-19 nabrojane su u nastavku.

Primjeri uobičajenih nuspojava	
Lokalne reakcije	Opšte reakcije
<ul style="list-style-type: none">• Bol i crvenilo na mjestu injekcije	<ul style="list-style-type: none">• Umor• Glavobolja• Bol u mišićima i zglobovima• Drhtavica• Blaga temperatura

Primjeri rijetkih nuspojava
<ul style="list-style-type: none">• Teške alergijske reakcije• Teškoće pri disanju• Osip na koži• Oticanje lica

Većina osoba će osjetiti bol na mjestu injekcije. Mnogi ljudi će doživjeti opšte reakcije kao što su bol u mišićima ili blaga temperatura, što su generalno znakovi da imunološki sistem vašeg tijela reaguje na vakcinu onako kako bi trebalo. Ne morate zvati liječnika ako osjetite ove poznate i prolazne nuspojave.

U rijetkim slučajevima, možete doživjeti tešku alergijsku reakciju odmah nakon što ste vakcinisani. Ako imate tešku alergiju na lijekove, na primjer, trebali biste biti svjesni toga prije nego što se vakcinišete. Osoblje za hitne slučajeve će uvijek biti pri ruci u centrima za vakcinaciju protiv COVID-19 kako bi se pozabavilo bilo kakvim ozbiljnim alergijskim reakcijama.

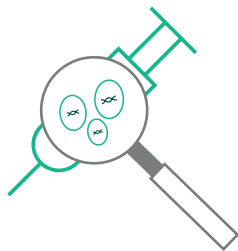
Postoji blaga razlika između toga koje nuspojave i reakcije su najčešće sa različitim vakcinama. Pročitajte više na www.sst.dk/covid-vaccination

Kako vakcine djeluju?

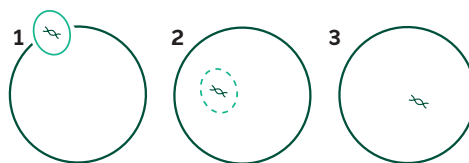
Odobrene vakcine protiv COVID-19 sadrže male niti genetskog koda napravljenog od takozvanih nukleinskih kiselina (RNK ili DNK) - supstance koje prirodno nastaju u ljudskom tijelu. Za vakcine Comirnaty® i Spikevax® (ranije poznate kao COVID-19 Vakcina Moderna®) vakcine, niti koda su inkapsulirane u mastima.

Kada niti genetskog koda uđu u ćelije tijela, kod se prevodi na protein koji je specifičan za novi korona virus. Ovi proteini stimuliraju imunološki sistem tijela da prave zaštitna antitijela i specijalne imuno-ćelije tako da imunološki sistem može prepoznati i razbiti virus ako se kasnije zarazite.

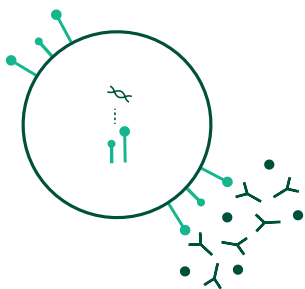
Nit koda i neaktivne supstance u vakcini se brzo razlažu po tijelu nakon što obave svoj zadatak.

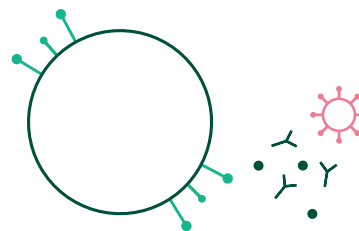
1. Vakcina sadrži male nit koda

2. Inkapsulacija pomaže da se nit koda unese u ćelije tijela. Inkapsulacija se zatim brzo razlaže pomoću enzima tijela.

3. Male niti koda uzrokuju da ćelija proizvodi nove proteine koji se nastane izvan ćelije i stimuliraju imunološki sistem tijela da formira antitijela i imune ćelije.

4. Antitijela i imune ćelije mogu razložiti virus ako se kasnije zarazite. Nit koda je razložena u ćeliji kada završi sa obavljanjem svog zadatka.

Zašto se trebam vakcinisati dva puta?

Vakcine ne postaju u potpunosti učinkovite do 1-2 sedmice nakon druge injekcije, te stoga morate biti vakcinisani dva puta.

Još ne znamo koliko dugo vakcina pruža zaštitu. Stoga, ne možemo reći da li će zaštita trajati tokom mnogo godina, ili da li ćete kasnije morati ponovo biti vakcinisani kako biste ostali zaštićeni.

Čega trebam biti svjestan/a nakon što se vakcinišem?

Iako ste vakcinisani, i dalje morate slijediti opće smjernice Danske zdravstvene uprave o tome kako spriječiti infekciju. Vakcine nisu 100% efikasne i još ne znamo da li vakcinacija također sprječava vakcinisanu osobu da nosi virus i na taj način širi infekciju na druge.

Trebate se obratiti liječniku ako osjetite ozbiljne simptome nakon što ste vakcinisani. To mogu biti, na primjer, alergijski simptomi kao što su otežano disanje ili osip na koži. Doktor može procijeniti da li simptomi mogu biti zbog vakcine ili su uzrokovani drugim faktorima i započeti liječenje ako je potrebno.

Doktor je obavezan prijaviti sumnjive nuspojave Danskoj agenciji za lijekove. Možete također i vi prijaviti sumnjive nuspojave Danskoj agenciji za lijekove putem www.lmst.dk

Održavajte dobre navike

Čak i kada ste vakcinisani i dalje postoji rizik da možete zaraziti druge. Stoga, morate nastaviti slijediti smjernice Danske zdravstvene uprave da ograničite infekciju:

				
Ostanite kod kuće i testirajte se ako osjetite simptome	Održavajte udaljenost	Otvorite prozore i vrata i redovno prozračujte svoj dom	Često perite ruke ili koristite sredstvo za dezinfekciju ruku	Čistite temeljito i redovno, naročito površine koje dodiruje mnogo ljudi

Gdje možete naći odgovore na vaša pitanja?

Najnovije informacije o vakcinaciji protiv COVID-19 uvijek možete pronaći na www.sst.dk/covid-vaccination a više o novom korona virusu i COVID-19 možete pročitati na www.sst.dk/covid.